

Usporedna analiza osiguranja u slučaju naleta na divljač

Lupetina, Paola

Master's thesis / Specijalistički diplomski stručni

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Applied Sciences of Rijeka / Veleučilište u Rijeci**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:125:725502>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-26**

Repository / Repozitorij:

[Polytechnic of Rijeka Digital Repository - DR PolyRi](#)

VELEUČILIŠTE U RIJECI

Paola Lupetina

USPOREDNA ANALIZA OSIGURANJA U SLUČAJU NALETA NA DIVLJAČ

diplomski rad

Rijeka, 2024.

VELEUČILIŠTE U RIJECI

Prometni odjel

Stručni diplomski studij Promet

USPOREDNA ANALIZA OSIGURANJA U SLUČAJU NALETA NA DIVLJAČ

diplomski rad

MENTOR

Mr.sc. Dražen Tomić, predavač

STUDENT

Paola Lupetina

MBS: 2429000082/21

Rijeka, 2024.

SAŽETAK

Osiguranje je definirano kao djelatnost pružanja ekonomske zaštite od određenih opasnosti koje ugrožavaju osobe i imovinu i predstavlja metodu transfera rizika s osiguranika na osiguratelja, koji preuzima obvezu naknade slučajnih šteta. Osnovne funkcije osiguranja su naknada štete i preventiva. Naknada štete omogućuje osiguraniku da dobije naknadu za pretrpljenu štetu, dok preventiva obuhvaća mjere za sprječavanje i smanjenje mogućnosti nastanka štetnih događaja. Najvažniji elementi ugovora o osiguranju uključuju svotu osiguranja, rizik, interes osiguranja, osigurani slučaj i premiju osiguranja. Osiguranje od naleta na divljač je poseban oblik osiguranja koji je važnije zbog učestalih sudara vozila s divljim životinjama, posebno na ruralnim područjima i cestama koje prolaze kroz ili pored lovišta. Na području grada Pule i okolnih općina, broj naleta na divljač pokazuje sezonske varijacije, s najvišim brojem naleta u studenom i prosincu 2022. godine te u siječnju, veljači i ožujku 2023. godine. Analiza tržišta osiguranja u Hrvatskoj pokazuje raznolikost ponude različitih osiguravajućih kuća koje nude osiguranje od sudara sa životinjama. Sava osiguranje, GRAWE osiguranje, Croatia osiguranje i LAQO osiguranje nude različite pakete i kombinacije osiguranja prilagođene potrebama i budžetima korisnika. Sava osiguranje nudi dopunsko osiguranje koje pokriva štete uzrokovane sudarom s divljim životinjama po cijeni od 20 eura, dok GRAWE osiguranje nudi fleksibilnu kombinaciju A koja pokriva lom i oštećenje stakala te sudare s životinjama. Croatia osiguranje nudi obvezno i kasko osiguranje, dok LAQO osiguranje koristi modernu aplikaciju za prijavu štete, čime ubrzava proces obrade zahtjeva.

Ključne riječi: divljač, nalet vozila, naknada štete, osiguranje, premija osiguranja, rizik

SADRŽAJ

1.	UVOD.....	1
2.	OSIGURANJE	3
2.1.	Elementi ugovora o osiguranju	4
2.2.	Rizici prometnog osiguranja	6
2.3.	Obvezna osiguranja u prometu.....	7
2.4.	Važnost auto osiguranja za korisnike.....	9
3.	NALET VOZILA NA DIVLJAČ.....	10
3.1.	Zakoni i propisi koji reguliraju osiguranje od naleta na divljač.....	11
3.1.1.	Mjere za sprječavanje štete od divljači	12
3.1.2.	Odgovornost za štetu nastalu naletom vozila na divljač.....	13
3.2.	Prijava štete od naleta na divljač.....	14
3.3.	Statistička analiza naleta vozila na divljač u Republici Hrvatskoj.....	19
3.4.	Naleti na divljač na području grada Pule	24
4.	KOMPARATIVNA ANALIZA RAZLIČITIH OSIGURAVATELJSKIH KUĆA I NJIHOVIH PAKETA OSIGURANJA OD NALETA NA DIVLJAČ	27
4.1.	Vrijednosti šteta na automobilima.....	27
4.2.	Analiza tržišta osiguranja	28
4.2.1.	Sava osiguranje - uvjeti za osiguranje od sudara sa životinjama.....	29
4.2.2.	GRAWE - uvjeti za osiguranje od sudara sa životinjama.....	31
4.2.3.	Croatia osiguranje - uvjeti za osiguranje od sudara sa životinjama.....	32
4.2.4.	LAQO osiguranje - uvjeti za osiguranje od sudara sa životinjama.....	35
4.3.	Usporedba osiguranja u slučaju naleta na divljač	36
5.	ZAKLJUČAK.....	40
	LITERATURA	42

1. UVOD

Kroz povijest su ljudi uvijek tražili načine kako zaštititi sebe i svoju imovinu od različitih opasnosti, primjerice one uzrokovane prirodnim silama ili ljudskim djelovanjem.

Osiguranje je jedna od metoda koja omogućava ekonomski transfer rizika s pojedinaca na organizaciju koja preuzima obvezu naknaditi štetu.

Osiguranje je sustav zaštite koji se temelji na načelima uzajamnosti i solidarnosti, pri čemu veliki broj subjekata dijeli rizik nastanka štete. Osiguratelj preuzima obvezu isplate naknade štete u slučaju nastanka osiguranog događaja, dok osiguranici plaćaju premiju koja je znatno niža od potencijalnog troška koji bi snosili u slučaju da su sami morali snositi posljedice štetnog događaja.

Predmet istraživanja ovog rada je osiguranje od naleta na divljač.

Svrha istraživanja ovog završnog rada je prikazati osiguranje od naleta na divljač u Republici Hrvatskoj, i istaknuti važnost osiguranja u kontekstu zaštite imovine i sigurnosti na cestama.

Ciljevi istraživanja ovog završnog rada su sljedeći:

- prikazati i definirati osnovne funkcije osiguranja,
- prikazati pravni okvir i odgovornosti,
- prikazati statističke podatke o učestalosti naleta na divljač,
- napraviti komparativnu analizu osiguravateljskih kuća u Hrvatskoj.

Završni rad je strukturno podijeljen na pet međusobno povezanih poglavlja te započinje uvodom, nakon čega je definiran pojam osiguranja, elementi ugovora o osiguranju, rizici prometnog osiguranja, obvezna osiguranja u prometu i važnost auto osiguranja za korisnike.

U sklopu trećeg poglavlja je prikazana nalet na divljač u sklopu čega su opisane sljedeće teme:

- zakoni i propisi koji reguliraju osiguranje od naleta na divljač,
- mjere za sprječavanje štete od divljači,
- odgovornost za štetu nastalu naletom vozila na divljač,
- prijava štete od naleta na divljač,
- statistička analiza naleta vozila na divljač u Republici Hrvatskoj,
- naleti na divljač na području grada Pule.

U sklopu četvrtog poglavlja je napravljena komparativna analiza različitih osigurateljskih kuća i njihovih paketa osiguranja od naleta na divljač u sklopu čega su detaljno obrađene sljedeće teme:

- vrijednosti šteta na automobilima,
- analiza tržišta osiguranja,
- Sava osiguranje - uvjeti za osiguranje od sudara sa životinjama,
- GRAWE - uvjeti za osiguranje od sudara sa životinjama,
- Croatia osiguranje - uvjeti za osiguranje od sudara sa životinjama,
- LAQO osiguranje - uvjeti za osiguranje od sudara sa životinjama,
- usporedba osiguranja u slučaju naleta na divljač.

Završni rad završava zaključkom kao posljednjim poglavljem u radu.

2. OSIGURANJE

Kroz povijest su ljudi neprestano težili zaštiti svojih života i imovine od različitih opasnosti, bilo da su one bile uzrokovane prirodnim silama ili ljudskim djelovanjem. U davna vremena, posljedice nepredviđenih događaja rješavale su se priložima rodbine, sela ili zajednice. S vremenom se ukazala potreba za zajedničkim doprinosom kako bi se osigurala naknada onima koji su pretrpjeli neku štetu (Stipić, 2008., str. 18-19),

Povijesni razvoj osiguranja jasno definira suvremeno osiguranje kao djelatnost pružanja ekonomske zaštite od određenih opasnosti koje ugrožavaju osobe i imovinu. Osiguranje predstavlja metodu transfera rizika s osiguranika na osiguratelja, koji preuzima obvezu naknaditi slučajne štete onima koji su ih pretrpjeli, na način da se rasporede na sve članove rizične zajednice temeljem načela uzajamnosti i solidarnosti. Osiguranje se može definirati iz perspektive pojedinca i društva. Sa stajališta pojedinca, ugovor o osiguranju omogućava dijeljenje rizika među mnoštvom subjekata izloženih istoj opasnosti, pri čemu je premija znatno niža od troška koji bi pojedinac sam snosio za otklanjanje posljedica štetnog događaja. Iz društvene perspektive, osiguranje je gospodarski instrument za smanjenje i uklanjanje rizika kombiniranjem dovoljnog broja subjekata izloženih istim rizicima jer omogućava predviđanje gubitaka za cijelu skupinu (Stipić, 2008., str. 18-19),

Dvije osnovne funkcije osiguranja su funkcija naknade štete i funkcija preventive. Funkcija naknade štete predstavlja temeljni razlog postojanja osiguranja. Ugovorom o osiguranju, osiguranik plaća premiju, a osiguratelj isplaćuje naknadu štete u slučaju nastanka osiguranog događaja. Preventiva obuhvaća mjere za sprječavanje i smanjenje mogućnosti nastanka događaja sa štetnim posljedicama (Stipić, 2008., str. 18-19),

Elementi za bitni za definiranje najvažnijih dijelova prometnog osiguranja i temelje se na uvjetima dogovorenim u ugovoru o osiguranju, uključujući specifične elemente ugovora te rizike povezane s uvoznim, izvoznim i tranzitnim prijevozima u međunarodnom prometu. U ovom poglavlju rada prvo će se pojasniti pojam osiguranja te sve karakteristike koje obuhvaća definicija osiguranja (Aržek, Z., Bendeković, J., 2008).

2.1. Elementi ugovora o osiguranju

Elementi koji određuju najvažnije sastavnice prometnog osiguranja povezani su s uvjetima sklopljenog ugovora, odnosno elementima ugovora o osiguranju i rizicima s kojima se suočavaju..

Način određivanja osnovnih elemenata ugovora o osiguranju značajno utječe na naknadu štete u slučaju ostvarivanja osiguranog slučaja. Stoga je od iznimne važnosti da prilikom pregovaranja i sklapanja ugovora o osiguranju, ugovorne strane budu dobro upoznate s rizicima prometnog osiguranja te mogućnostima zaštite od tih rizika (Aržek, Z., Bendeković, J., 2008). Nedovoljno poznavanje opcija zaštite koje prometno osiguranje nudi, kao i nejasno definirani elementi ugovora, mogu biti štetni za obje strane ugovora o osiguranju. Osnovni elementi osiguranja su prikazani u Tablici 1.

Tablica 1. Osnovni elementi osiguranja

Pojam osiguranja	Definicija
Svota osiguranja	Dogovoreni novčani iznos koji predstavlja gornju granicu odgovornosti osiguratelja u slučaju nastanka osiguranog slučaja.
Rizik	Neizvjesnost nastanka štete, mora biti budući, neizvjestan i nezavisan od volje ugovaratelja i/ili osiguranika; dijele se na osnovne, dopunske i ratne i političke rizike.
Interes osiguranja	Ugovor o osiguranju imovine može sklopiti svaka osoba ili se može sklopiti u korist svake osobe koja ima opravdani interes na predmetu osiguranja.
Osigurani slučaj	Događaj koji može prouzročiti štetu i pripada rizicima koje osiguratelj pokriva svojom djelatnošću. Mogući osigurani slučajevi su definirani u uvjetima za svaku vrstu osiguranja.
Premija osiguranja	Iznos koji je ugovaratelj osiguranja obvezan platiti osiguratelju na ime sklopljenog ugovora o osiguranju.

Izvor: Izrada autorice prema Schmitz Cargobull. Osiguranje tereta. Preuzeto 18 svibnja 2024. s

<https://www.cargobull.com/hr/proizvodi/ladungssicherung#Zakonski%20okvir>

Svota osiguranja predstavlja dogovoreni novčani iznos koji označava maksimalnu granicu odgovornosti i obaveze osiguravatelja u slučaju nastanka osiguranog događaja. Rizik se odnosi na neizvjesnost nastanka štete te mora biti budući, neizvjestan i nezavisan od volje ugovaratelja i/ili osiguranika (Aržek, Z., Bendeković, J., 2008).

Predmet osiguranja može biti materijalni predmet ili imovinski interes. Mora biti jasno definirano kako bi se izbjegle bilo kakve dvojbe o njegovim karakteristikama i identifikaciji prilikom ugovaranja osiguranja i u slučaju nastanka osiguranog slučaja. Vrlo bitan element predmeta osiguranja u ugovorima o međunarodnom osiguranju je njegova vrijednost, koja se izračunava na temelju tržišne vrijednosti, odnosno novčane procjene. Podaci o predmetu osiguranja nužni su pri zaključivanju osiguranja radi procjene rizika, jer vrsta i ambalaža robe utječu na veličinu rizika kojima je izložena (Triglav, 2024).

Interes osiguranja podrazumijeva da ugovor o osiguranju imovine može sklopiti svaka osoba ili u korist svake osobe koja ima opravdani interes na predmetu osiguranja. Osigurani slučaj predstavlja događaj koji može prouzročiti štetu i obuhvaćen je rizicima koje osiguravatelj pokriva svojom djelatnošću. Mogući osigurani slučajevi definirani su u uvjetima za svaku vrstu osiguranja, a svaki ugovor o osiguranju pojedinačno navodi sve osigurane rizike (Aržek, Z., Bendeković, J., 2008).

Premija osiguranja je iznos koji je ugovaratelj osiguranja dužan platiti osiguravatelju na temelju sklopljenog ugovora o osiguranju (Aržek, Z., Bendeković, J., 2008). Premija osiguranja je cijena osiguranja, odnosno iznos koji ugovaratelj osiguranja plaća osiguratelju temeljem sklopljenog ugovora o osiguranju. Premija se sastoji od funkcionalne premije i režijskog dodatka. Funkcionalna premija obuhvaća tehničku premiju za naknadu štete i isplatu ugovorene svote te dio za preventivu, dok režijski dodatak pokriva troškove obavljanja djelatnosti osiguranja, poput plaćanja zaposlenika, provizije za sklapanje ugovora, troškova održavanja police, marketinga, usluga call centra, rasvjete, vode i potrošnje materijala. Iznos premije može biti niži ako se ugovori franšiza, koja podrazumijeva sudjelovanje osiguranika u šteti (Moj Bankar, 2024).

Franšiza može biti kvalitativna, koja isključuje pokriće određenih rizika, ili kvantitativna, izražena u postotku, apsolutnom iznosu ili kao integralna, agregatna i odbitna franšiza (Moj Bankar, 2024).

Osigurana svota je iznos koji osiguravatelj plaća osiguraniku ili drugoj osobi određenoj ugovorom o osiguranju nakon nastupanja osiguranog slučaja. Pravilna procjena visine vrijednosti osiguranog predmeta je bitna, a dogovara se između stranaka ili ju određuje ugovaratelj osiguranja. Osigurana svota navedena u policama osiguranja označava ugovorenu vrijednost osiguranog predmeta, poznatu kao valutirana polica osiguranja. Funkcije osigurane svote su (Triglav, 2024):

- gornja granica obveze osiguranika štete pokrivena osiguranjem,
- osnovica za obračun naknade štete,
- osnovica za obračun premije osiguranja.

Osnovni elementi ugovora o osiguranju definiraju bitne dijelove osiguravateljskog odnosa što uključuje ono što se osigurava, koliko košta i kolika je naknada štete. Jasno definirani predmet osiguranja, pravilno obračunata premija i točno određena osigurana svota osiguravaju razumijevanje i sigurnost za obje strane u ugovoru.

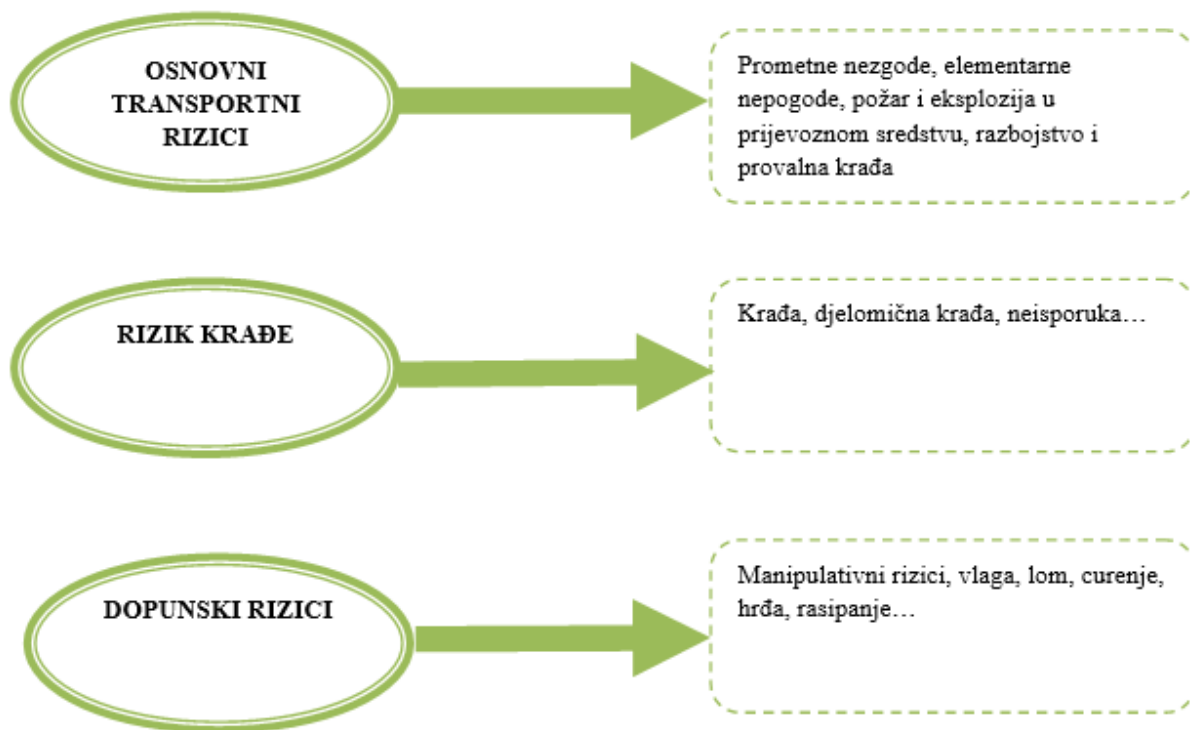
2.2. Rizici prometnog osiguranja

Prometni rizik obuhvaća sve moguće štete koje mogu nastati na robi tijekom njenog prijevoza, odnosno opasnosti koje se mogu dogoditi na transportnom putu od mjesta polazišta do mjesta odredišta, na način da izazove djelomičnu ili potpunu štetu na robi (Aržek, Z., Bendeković, J., 2008).

Rizici su osobito naglašeni jer je roba tijekom transporta izvan nadzora prodavatelja i kupca. Dakle, transportni rizik predstavlja rizik oštećenja ili gubitka robe na prijevoznom putu uslijed nezgode, havarije, rata, terorizma ili drugih događaja (Aržek, Z., Bendeković, J., 2008).

Vrste prometnih rizika su prikazane na Shemi 1.

Shema 1. Vrste prometnih rizika

Izvor: Izrada autorice prema Aržek, Z., Bendeković, J., 2008.

Temeljni elementi za procjenu rizika su: osigurani predmet – vrsta robe, pakiranje, vrsta prijevoza, osigurana relacija, osobine i starost prijevoznog sredstva.

2.3. Obvezna osiguranja u prometu

Vlasnik vozila dužan je prije uporabe vozila sklopiti ugovor o osiguranju.

Prometno osiguranje je bitna komponenta sigurnosti na cestama, koja pruža ekonomsku zaštitu protiv šteta nastalih u prometnim nezgodama (Obvezna osiguranja u prometu, 2024).

Osim zaštite imovine i zdravlja, osiguranje također služi za regulaciju odgovornosti u slučaju nesreća, čime se osigurava pravedna raspodjela rizika. U Republici Hrvatskoj postoje određena obvezna osiguranja koja svaki vlasnik ili korisnik prijevoznog sredstva mora imati (Obvezna osiguranja u prometu, 2024).

U Tablici 2. je prikazana podjela obveznog osiguranja u prometu.

Tablica 2. Podjela obveznog osiguranja u prometu

Vrsta osiguranja	Opis	Posebni uvjeti
Osiguranje putnika u javnom prometu od posljedica nesretnog slučaja	Pružava zaštitu putnicima u slučaju nesreće.	Obavezno za sve pružatelje javnog prijevoza.
Osiguranje od automobilske odgovornosti	Pokriva štetu nanесenu trećim osobama vlasnikom ili korisnikom vozila.	Polica mora pokrivati štete na području RH i država članica Sustava zelene karte.
Osiguranje zračnog prijevoznika od odgovornosti	Pružava zaštitu za štete nanесene trećim osobama od strane zračnog prijevoznika ili operatora zrakoplova.	Obavezno za sve zračne prijevoznike.
Osiguranje vlasnika brodice na motorni pogon od odgovornosti	Pokriva štetu nanесenu trećim osobama vlasnikom ili korisnikom brodice ili jahte.	Obavezno za sve vlasnike motornih brodice i jahti.

Izvor: Izrada autorice prema e-Građani. Obvezna osiguranja u prometu. Dostupno na:

<https://gov.hr/hr/obvezna-osiguranja-u-prometu/1500> (24.5.2024).

Obvezna osiguranja u prometu su bitna za osiguranje sigurnosti svih sudionika u prometu te za zaštitu imovinskih interesa građana. Osiguranjem se pokrivaju različiti rizici povezani s prometom, čime se smanjuje financijska nesigurnost i olakšava rješavanje sporova.

2.4. Važnost auto osiguranja za korisnike

Osiguranje automobila pruža zaštitu od financijskih posljedica prometnih nesreća. Iako je zakonski obavezno, osiguranje automobila također služi za zaštitu vozača, njihove obitelji i financija (Wack, 2024).

Polica auto osiguranja može omogućiti značajnu financijsku zaštitu u slučaju nesreće. Osiguranje automobila može pomoći u pokrivanju šteta na vozilu druge osobe, ozljeda drugih osoba ili štete na vlastitom vozilu. Osiguranje koje pruža punu pokrivenost obično uključuje pokriće od odgovornosti i pokriće od sudara (Wack, 2024).

Posjedovanje adekvatnih limita pokrića auto osiguranja pomaže u pokrivanju troškova popravka vlastitog vozila nakon nesreće. Ako je vozač kriv za nesreću, njegova polica osiguranja će također pokriti štetu na drugom vozilu uključenom u nesreću. Bez auto osiguranja, vozač bi mogao biti suočen s velikim troškovima popravka (Wack, 2024).

Auto osiguranje može pomoći u pokrivanju medicinskih računa nakon nesreće (Wack, 2024).

3. NALET VOZILA NA DIVLJAČ

Susreti s divljači na cestama mogu uzrokovati ozbiljne posljedice, što uključuje materijalnu štetu i tjelesne ozljede. Naleti vozila na divljač predstavljaju značajan problem u prometu, s ozbiljnim posljedicama koje uključuju materijalnu štetu, tjelesne ozljede, pa čak i smrtne slučajeve.

Zakonodavni okvir u Republici Hrvatskoj propisuje određene mjere i odgovornosti za nalete divljači koje su opisani u ovom poglavlju. Pravni dijelovi i odgovornosti pri naletu na divljač su prikazani u Tablici 3.

Tablica 3. Pravni dijelovi i odgovornosti pri naletu na divljač

Korak	Opis	Odgovorne strane
Prvi korak nakon nesreće	Nazvati policiju, dokumentirati mjesto nesreće, štetu na vozilu i potencijalne tragove krvi divljači.	Vozač, policija
Dokazivanje nesreće	Fotografiranje tragova krvi, štete na vozilu i okruženja.	Vozač
Prilagodba brzine	Voziti pažljivo i prilagoditi brzinu na područjima označenim znakovima za divljač.	Vozač
Pravna odgovornost	Odgovornost za štetu temelji se na krivnji. Ako cesta nije označena odgovarajućom signalizacijom, odgovorna je pravna osoba koja upravlja cestom.	Vozač, koncesionar ceste
Odstetna odgovornost	Lovo-ovlaštenik odgovara za štetu ako je uzrokovana provođenjem lova. Vozač odgovara ako je upravljao vozilom suprotno prometnim propisima.	Lovo-ovlaštenik, vozač
Prijava štete	Oštećenik mora pisanim putem prijaviti štetu lovo-ovlašteniku unutar 7 dana.	Oštećenik, lovo-ovlaštenik, oštećenik

Odluka o naknadi štete	Lovo-ovlaštenik mora odgovoriti na prijavu štete unutar 7 dana; sporazum o naknadi štete treba biti predložen unutar 30 dana.	Republika Hrvatska, Hrvatski lovački savez
------------------------	---	--

Izvor: Izrada autorice prema Pravni fakultet Osijek. Nalet motornog vozila na divljač. Pravna klinika Pravnog fakulteta u Osijeku "Osijek PRO BONO". Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku. Dostupno na: <https://klinika.pravos.unios.hr/?p=1001> (1.6.2024).

Prvi korak uključuje obavještanje policije i dokumentiranje mjesta nesreće. Pravilno označavanje cesta i odgovornost lovo-ovlaštenika za štetu uzrokovanu provođenjem lova su bitni za zaštitu svih sudionika. Financiranje jedinstvene police osiguranja od strane Republike Hrvatske značajno je poboljšalo mogućnosti naplate štete jer omogućava veću sigurnost vozačima.

3.1. Zakoni i propisi koji reguliraju osiguranje od naleta na divljač

Prema Zakonu o cestama, odgovornost za štetu nastalu trećim osobama na javnoj cesti zbog naleta na divljač temelji se na krivnji. Pravna osoba koja upravlja cestom, odnosno koncesionar, odgovara za štetu nastalu na javnoj cesti ako ta cesta nije označena prometnom signalizacijom i opremom sukladno posebnim propisima, na zahtjev osobe koja gospodari lovištem (Zakon o cestama, 2023).

Zakon o cestama ne uređuje izravno odštetnu odgovornost, što dovodi do prebacivanja odgovornosti između lovačkih društava i Republike Hrvatske (Zakon o cestama, 2023).

Zakon o lovstvu precizira odgovornost za štetu nastalu naletom vozila na divljač na sljedeći način (Zakon o cestama, 2023).

- Vozač je odgovoran ako se utvrdi da je upravljao vozilom protivno odredbama propisa koji uređuju sigurnost prometa na cestama i postojeće prometne znakove izričitih naredbi.

- Lovoovlaštenik je odgovoran ako se utvrdi da je šteta nastala zbog provođenja lova. Lovoovlaštenik mora pratiti migraciju divljači i dostaviti godišnje izvješće pravnoj osobi koja upravlja cestama unutar granica lovišta kako bi smanjio i otklonio mogućnost nastanka štete.

U nastavku su prikazane mjere za sprječavanje štete od divljači.

3.1.1. Mjere za sprječavanje štete od divljači

Upravljanje populacijom divljači i sprječavanje štete koju divljač može uzrokovati je bitno za održavanje ravnoteže u ekosustavima te za zaštitu poljoprivrednih usjeva i imovine. Zakon propisuje niz mjera koje se provode kako bi se smanjila mogućnost štete od divljači. Ove mjere su osmišljene kako bi se divljač održala unutar održivih granica i kako bi se zaštitili resursi te imovina ljudi. Mjere i nadležnosti za sprječavanje štete od divljači su prikazane u Tablici 4.

Tablica 4. Mjere i nadležnosti za sprječavanje štete od divljači

Mjere za sprječavanje štete	Opis mjera	Nadležno tijelo i ovlasti
Smanjivanje broja divljači	Održavanje broja divljači na razini koju lovište može podržavati.	Nadležno tijelo može zabraniti lov radi zaštite stanja.
Osiguravanje vode i hrane	Osiguravanje adekvatnih resursa unutar lovišta za prehranu divljači.	Praćenje i upravljanje resursima u lovištima.
Čuvanje usjeva i nasada	Mjere za zaštitu poljoprivrednih površina od štete koju može uzrokovati divljač.	Nadležno tijelo može odobriti odstrjel divljači koja ugrožava usjeve.
Izgon divljači	Uklanjanje divljači s područja gdje uzrokuje štetu.	Provedba mjera izlučenja divljači sa zagađenih ili ugroženih područja.

Uporaba zaštitnih sredstava	Primjena mehaničkih, električnih i kemijskih sredstava za zaštitu.	Određivanje i objava uobičajenih mjera zaštite.
-----------------------------	--	---

Izvor: Izrada autorice prema Zakonu o lovstvu, NN 99/2018.

Upravljanje populacijom divljači i provedba mjera za sprječavanje štete su važan dio očuvanja ravnoteže u prirodi i zaštite ljudskih interesa.

3.1.2. Odgovornost za štetu nastalu naletom vozila na divljač

Odgovornost za štetu nastalu naletom vozila na divljač može biti na vozaču ili lovo-ovlašteniku, ovisno o okolnostima nesreće (Zakon o lovstvu, 2018).

Vozač će biti odgovoran ako se utvrdi da je upravljao vozilom suprotno odredbama prometnih propisa i postojećim prometnim znakovima koji jasno označavaju opasnosti na cesti. U takvim slučajevima, vozač je kriv jer nije poštovao prometne znakove i propise vezane uz sigurnost na cestama (Zakon o lovstvu, 2018).

S druge strane, lovo-ovlaštenik je odgovoran za štetu ako se utvrdi da je nastala zbog provođenja lova na njegovom lovištu. Lovo-ovlaštenik ima dužnost pratiti migraciju divljači i o tome godišnje izvještavati pravnu osobu koja upravlja cestama unutar granica lovišta kako bi se smanjila mogućnost nastanka štete (Zakon o lovstvu, 2018).

Navedena obveza je bitna za preveniranje sudara između vozila i divljači na cestama koje prolaze kroz ili pored lovišta (Zakon o lovstvu, 2018).

Ako lovci i lovački psi prouzroče štetu prilikom lova, odgovoran je lovoovlaštenik. Međutim, lovoovlaštenik ima pravo na regres, odnosno na povrat štete od lovaca koji su izravno prouzročili štetu (Zakon o lovstvu, 2018).

3.2. Prijava štete od naleta na divljač

Oštećena osoba, koja je pretrpjela štetu na vozilu uslijed naleta na divljač, dužna je dostaviti potvrdu ili službenu zabilješku koju je izdala nadležna policijska postaja Hrvatskom lovačkom savezu (Milanović, 2023).

Prijavu štete na vozilu nastale u prometnoj nesreći u kojoj je sudjelovala divljač obavlja oštećena osoba, odnosno vlasnik vozila, ili korisnik vozila ako je vozilo u vlasništvu leasing društva (Hrvatski lovački savez, 2024).

Postupak uključuje popunjavanje potrebnih podataka putem online prijave te se prolože relevantni dokumenti vezani uz prometnu nesreću, oštećeno vozilo i vozača koji je upravljao vozilom. Svi dokumenti moraju biti pripremljeni u .pdf formatu i učitani na predviđena mjesta u prijavi (Hrvatski lovački savez, 2024).

Prije prijave štete su potrebni sljedeći dokumenti (Hrvatski lovački savez, 2024):

- zapisnik o alkotestiranju,
- potvrda policije o prometnoj nesreći,
- prometna dozvola vozila,
- vozačka dozvola vozača koji je upravljao vozilom.

Prijave štete se prihvaćaju za nesreće koje su se dogodile na teritoriju Republike Hrvatske. Prijavu je potrebno ispuniti točno i istinito kako bi se osigurala točna obrada zahtjeva (Hrvatski lovački savez, 2024).

Nakon što Hrvatski lovački savez zaprimi sve potrebne dokumente za obradu štete, obavijestit će oštećenu osobu o zaprimljenoj prijavi. Zatim će dostaviti Sporazum o namirenju u kojem će biti utvrđen iznos naknade štete. Iznos će biti isplaćen na račun oštećenika nakon što Hrvatski lovački savez zaprimi potpisani Sporazum o namirenju (Milanović, 2023).

Obrazac za prijavu štete naleta na divljač je prikazan na Slici 1-4.

Slika 1. Obrazac za prijavu štete naleta na divljač – podaci o vlasniku vozila i vozaču

HRVATSKI LOVAČKI SAVEZ

Vladimira Nazora 63, 10 000 Zagreb

IBAN HR8423400091100010145

Žiro račun: 2340009-1100010145

Tel.: 01/4834-560, 4834-559

Fax.: 01/4834-557

OIB: 28817560444

Matični broj: 03205550

www.hls.com.hr

e-mail: hls@hls.com.hr

PRIJAVA ŠTETE

Molimo pažljivo pročitajte i u potpunosti čitko i točno ispunite sve tražene podatke

Vlasnik vozila (Oštećenik)

Ime i prezime/Naziv			
OIB			
Država			
Mjesto (poštanski broj i mjesto)			
Ulica (ulica i kućni broj)			
Broj računa (IBAN broj)			
Kontakt broj (broj telefona ili mobitela)			
E-mail adresa			
Je li oštećenik obveznik PDV-a?	DA	NE	
Je li oštećenik za oštećeno vozilo ima pravo na odbitak PDV-a?	DA, u cijelosti	DA, 50% PDV-a	NE

Podaci o vozaču

Ime i prezime	
OIB	
Država	
Mjesto (poštanski broj i mjesto)	
Ulica (ulica i kućni broj)	
Kontakt broj (broj telefona ili mobitela)	
E-mail adresa	
Broj vozačke dozvole	

Izvor: Hrvatski lovački savez. Obrazac za prijavu štete naleta na divljač. Dostupno na:

<https://hls.com.hr/wp-content/uploads/2024/05/Obrazac-prijava-stete.pdf> (24.5.2024).

Slika 2. Obrazac za prijavu štete naleta na divljač – podaci o oštećenom vozilu

HRVATSKI LOVAČKI SAVEZ

Vladimira Nazora 63, 10 000 Zagreb

IBAN HR8423400091100010145

Žiro račun: 2340009-1100010145

Tel.: 01/4834-560, 4834-559

Fax.: 01/4834-557

OIB: 28817560444

Matični broj: 03205550

www.hls.com.hr

e-mail: hls@hls.com.hr

Država izdavanja vozačke dozvole	
Datum izdavanja vozačke dozvole	
Datum isteka vozačke dozvole	

Podaci o oštećenom vozilu

Registarska oznaka	
Država registracije vozila	
Broj šasije vozila (VIN oznaka)	
Kategorija vozila	
Marka vozila	
Tip vozila	
Godina proizvodnje	
Datum od kada je vozilo u prometu	
Broj prometne dozvole	
Datum izdavanja prometne dozvole	
Datum važenja prometne dozvole	
Je li za vozilo ugovoreno kasko osiguranje vozila ili djelomično kasko osiguranje vozila?	DA NE
Naziv društva za osiguranje koje je izdalo policu osiguranja	
Broj police osiguranja	
Razdoblje trajanja osiguranja	
Je li ovaj štetni događaj prijavljen po kasko osiguranju vozila?	DA NE

Izvor: Hrvatski lovački savez. Obrazac za prijavu štete naleta na divljač. Dostupno na: <https://hls.com.hr/wp-content/uploads/2024/05/Obrazac-prijava-stete.pdf> (24.5.2024).

Slika 3. Obrazac za prijavu štete naleta na divljač – podaci o nesreći

HRVATSKI LOVAČKI SAVEZ

Vladimira Nazora 63, 10 000 Zagreb

IBAN HR8423400091100010145

Žiro račun: 2340009-1100010145

Tel.: 01/4834-560, 4834-559

Fax.: 01/4834-557

OIB: 28817560444

Matični broj: 03205550

www.hls.com.hr

e-mail: hls@hls.com.hr

Podaci o nesreći

Datum i vrijeme nastanka štete	Datum	Sat
Stanje vozila nakon prometne nesreće	U VOZKOM STANJU NIJE U VOZKOM STANJU	
Mjesto nastanka štete (poštanski broj i mjesto)		
Ulica nastanka štete (ulica i kućni broj ili oznaka ceste)		
Postoji li znak divljači na cesti	DA	NE
Je li obavljen policijski očevid prometne nesreće?	DA	NE
Je li izvršeno alkotestiranje vozača?	DA	NE
Broj lovišta		
Naziv lovišta		
Je li pri očevidu bio prisutan predstavnik ovlaštenika?	DA	NE
Ime i prezime ovlaštenika		
Koja divljač je sudjelovala u prometnoj nesreći		
Je li životinja pronađena na mjestu događaja	DA	NE
Je li bilo ozlijeđenih osoba	DA	NE
Podaci o ozlijeđenim osobama		
Opis prometne nesreće		

Izvor: Hrvatski lovački savez. Obrazac za prijavu štete naleta na divljač. Dostupno na: <https://hls.com.hr/wp-content/uploads/2024/05/Obrazac-prijava-stete.pdf> (24.5.2024).

Slika 4. Obrazac za prijavu štete naleta na divljač – izjave podnositelja zahtjeva

HRVATSKI LOVAČKI SAVEZ

Vladimira Nazora 63, 10 000 Zagreb

IBAN HR8423400091100010145
 Žiro račun: 2340009-1100010145
 Tel.: 01/4834-560, 4834-559
 Fax.: 01/4834-557

OIB: 28817560444
 Matični broj: 03205550
 www.hls.com.hr
 e-mail: hls@hls.com.hr

Opis oštećenja na vozilu	
--------------------------	--

Izjave podnositelja prijave

Izjavljujem da su svi navedeni podaci točni.	DA	(obavezno označiti)
Izjavljujem da sam upoznat s informacijom o zaštiti osobnih podataka te da sam istu pročitao i razumio	DA	(obavezno označiti)
Suglasan sam da se sva daljnja komunikacija obavlja putem elektroničke pošte te će ista imati značenje kao da je dostavljena pisanim putem.	DA	(obavezno označiti)
Izjavljujem da za ovaj štetni događaj nisam i neću prijaviti štete radi ostvarivanja prava na naknadu štete društvu za osiguranje ili bilo kojoj drugoj osobi.	DA	(obavezno označiti)

Dokumentacija koju je potrebno dostaviti uz prijavu štete

- Zapisnik o alkotestiranju
- Potvrda o prometnoj nesreći
- Prometna dozvola
- Vozačka dozvola

Ukoliko u trenutku ispunjavanja prijave ne raspolazete traženom dokumentacijom, molimo Vas da nam istu dostavite naknadno.

Pod moralnom i materijalnom odgovornošću izjavljujem da su navedeni podaci točni. Potpisom prijave štete izjavljujem da sam upoznat s informacijom o zaštiti osobnih podataka, koja je sastavni dio ove prijave.

U _____, dana _____ Potpis podnositelja zahtjeva

Ime i prezime _____

Prijavu štete sa traženom dokumentacijom dostavite na adresu
HRVATSKI LOVAČKI SAVEZ, Vladimira Nazora 63, 10 000 ZAGREB.

Izvor: Hrvatski lovački savez. Obrazac za prijavu štete naleta na divljač. Dostupno na:
<https://hls.com.hr/wp-content/uploads/2024/05/Obrazac-prijava-stete.pdf> (24.5.2024).

Obrazac za prijavu štete Hrvatskog lovačkog saveza koristi se za evidentiranje i obradu šteta na vozilu nastalih uslijed naleta na divljač. Popunjavanjem obrasca oštećena osoba osigurava potrebne informacije kako bi se zahtjev mogao pravilno obraditi i kako bi se mogla ostvariti naknada štete. Obrazac je podijeljen u nekoliko kategorija koje detaljno opisuju podatke o vlasniku vozila, vozaču, oštećenom vozilu i samoj nesreći. Podnositelj zahtjeva prilaže ranije spomenutu dokumentaciju.

Prema Zakonu o lovstvu, oštećenik je dužan u roku od sedam dana od nastanka štete pisanim putem obratiti se lovoovlašteniku na čijem se području šteta dogodila. Lovoovlaštenik je dužan odgovoriti na prijavu u roku od sedam dana. Nakon što proteknu navedeni rokovi, oštećenik je dužan u roku od 30 dana predložiti sklapanje sporazuma o naknadi štete. Lovoovlaštenik je dužan odgovoriti na ovaj prijedlog u roku od 30 dana. Ukoliko se postigne sporazum, taj sporazum postaje ovršna isprava (Milanović, 2023).

3.3. Statistička analiza naleta vozila na divljač u Republici Hrvatskoj

Prema dostupnim statistikama, vozila dnevno nalete na divljač u prosjeku 11,6 puta, što godišnje rezultira s oko 4000 naleta. Prosječna šteta po događaju iznosi 1525 eura, s rasponom od nekoliko desetaka eura do nekoliko desetaka tisuća eura. Najviše ovakvih naleta zabilježeno je u Istarskoj županiji (Balija, 2023).

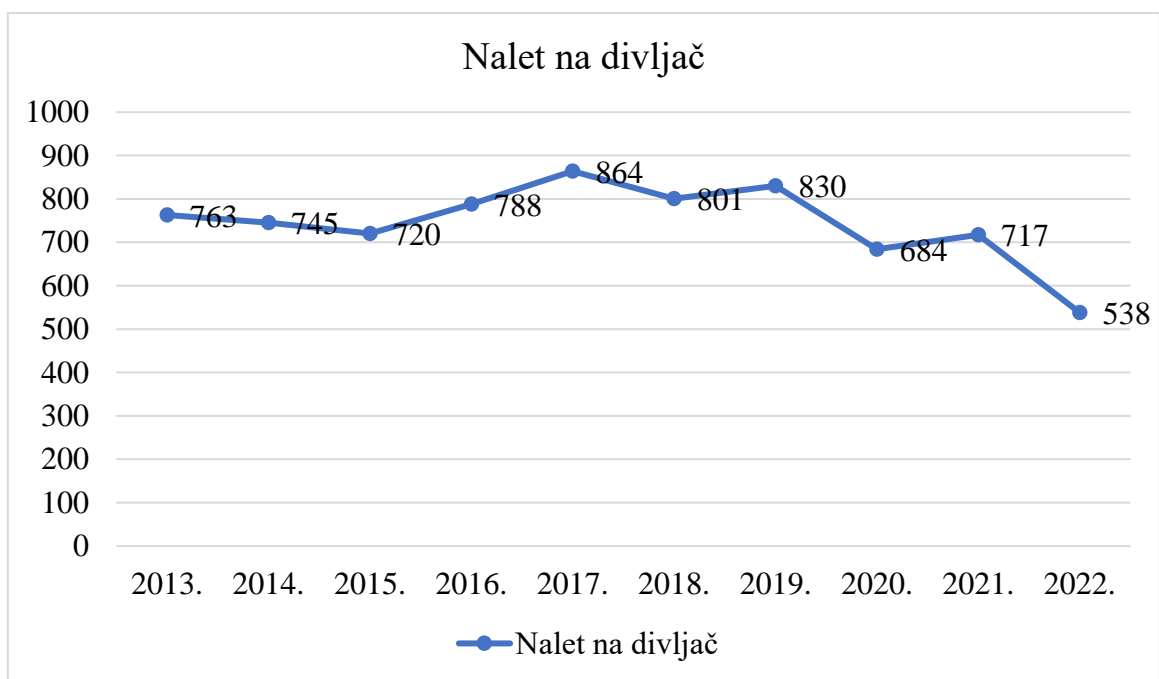
Ministarstvo poljoprivrede od 2018. godine financira policu osiguranja za naknadu štete od divljači, te je do sada isplaćeno 14,5 milijuna eura. Hrvatski lovački savez (HLS) zadužen je za obradu šteta i isplatu naknada, uz obaveznu potvrdu policijskog zapisnika o naletu. Iako su bili raspisani natječaji za osiguravateljske kuće vrijedni 40, 50 i 55 milijuna kuna, nije bilo zainteresiranih osiguravatelja, pa je HLS preuzeo odgovornost (Balija, 2023).

Od preuzimanja obrade šteta od strane HLS-a, prijavljeno je ukupno 3546 naleta, a isplaćeno je 2007 šteta, uz značajno smanjenje troškova (Balija, 2023).

Usporedno s tim, broj sudskih sporova se smanjio, što ukazuje na učinkovitost trenutnog modela. Međutim, tu su i drugi problemi, poput neodgovarajuće infrastrukture i nedostatka osiguranja za nalete na divljač (Balića, 2023).

Prometne nesreće uzrokovane naletom na divljač kroz deset godina su prikazane na Grafikonu 1.

Grafikon 1. Prometne nesreće uzrokovane naletom na divljač kroz deset godina

Izvor: Izrada autorice prema Ministarstvo unutarnjih poslova. (2023). Bilten o sigurnosti cestovnog prometa 2022. XLIX. izdanje. Zagreb. Dostupno na:

https://mup.gov.hr/UserDocsImages/statistika/2023/6/Bilten_o_sigurnosti_cestovnog_prometa_2022.pdf (26.5.2024).

Vidljivo je da je ukupan broj naleta na divljač u posljednje četiri godine u kontinuiranom padu. Najveći zabilježeni broj naleta na divljač je bio 2017. godine, u promatranom periodu.

Udio naleta na divljač u odnosu na ukupan broj prometnih nesreća je prikazan u Tablici 5.

Tablica 5. Udio naleta na divljač u odnosu na ukupan broj prometnih nesreća

Godina	Nalet na divljač	Ukupno prometne nesreće	Udio naleta na divljač u odnosu na ukupan broj nesreća
2013.	763	34.021	2,24%
2014.	745	31.432	2,37%
2015.	720	32.571	2,21%
2016.	788	32.757	2,41%
2017.	864	34.368	2,51%
2018.	801	33.440	2,40%
2019.	830	31.367	2,65%
2020.	684	26.074	2,62%
2021.	717	31.453	2,28%
2022.	538	32.561	1,65%

Izvor: Izrada autorice prema Ministarstvo unutarnjih poslova. (2023). Bilten o sigurnosti cestovnog prometa 2022. XLIX. izdanje. Zagreb. Dostupno na:

https://mup.gov.hr/UserDocsImages/statistika/2023/6/Bilten_o_sigurnosti_cestovnog_prometa_2022.pdf (26.5.2024).

Tablica prikazuje podatke o udjelu naleta na divljač u ukupnom broju prometnih nesreća za razdoblje od 2013. do 2022. godine. Ukupni broj prometnih nesreća pokazuje određenu varijabilnost tijekom promatranog razdoblja. Najveći broj nesreća zabilježen je 2017. godine s ukupno 34.368 nesreća, dok je najniži broj nesreća zabilježen 2020. godine s 26.074 nesreće. Pad broja nesreća u 2020. godini može se djelomično pripisati smanjenom prometu zbog pandemije COVID-19.

Udio naleta na divljač u odnosu na ukupan broj nesreća pokazuje zanimljiv trend. Iako broj naleta na divljač varira, njihov udio u ukupnom broju nesreća pokazuje općenito stabilan rast do 2019. godine, dosežući vrhunac s 2,65%. Nakon toga, udio lagano opada, s najnižim zabilježenim udjelom od 1,65% u 2022. godini.

Naleti na divljač predstavljaju značajan udio u ukupnom broju prometnih nesreća.

Prometne nesreće uzrokovane naletom na divljač prema težini ozljede su prikazane u Tablici 6.

Tablica 6. Prometne nesreće uzrokovane naletom na divljač prema težini ozljede

Godina	Prometne nesreće s nastradalim osobama	Prometne nesreće s poginulim osobama	Teško ozlijeđene osobe u prometnim nesrećama	Lakše ozlijeđene osobe u prometnim nesrećama
2013.	51	1	12	51
2014.	47	0	10	41
2015.	43	1	9	47
2016.	25	0	10	18
2017.	41	0	9	36
2018.	39	1	13	32
2019.	34	0	11	25
2020.	33	0	10	29
2021.	29	0	9	23
2022.	23	0	132	373

Izvor: Izrada autorice prema Ministarstvo unutarnjih poslova. (2023). Bilten o sigurnosti cestovnog prometa 2022. XLIX. izdanje. Zagreb. Dostupno na:

https://mup.gov.hr/UserDocsImages/statistika/2023/6/Bilten_o_sigurnosti_cestovnog_prometa_2022.pdf (26.5.2024).

Broj prometnih nesreća s nastradalim osobama pokazuje općenito smanjenje tijekom promatranog razdoblja. Početni broj nesreća s nastradalima 2013. godine iznosio je 51, dok je 2022. godine zabilježeno 23 nesreća.

Broj prometnih nesreća s poginulim osobama je relativno nizak kroz cijelo razdoblje, s jednom poginulom osobom zabilježenom 2013., 2015. i 2018. godine, dok u ostalim godinama nije bilo smrtnih slučajeva.

Broj teško ozlijeđenih osoba pokazuje varijacije, ali općenito ostaje stabilan s iznimkom 2022. godine kada je zabilježen značajan porast na 132 teško ozlijeđene osobe.

Broj lakše ozlijeđenih osoba također pokazuje varijacije tijekom godina, s najvećim brojem zabilježenim 2022. godine (373 osobe). S obzirom na prethodne godine to je izuzetan porast.

Broj naleta vozilom na divljač u odnosu na broj registriranih vozila je prikazan u Tablici 7.

Tablica 7. Broj naleta vozilom na divljač u odnosu na broj registriranih vozila

Godina	Broj registriranih vozila	Broj naleta
2017.	2.056.127	3.789
2018./2019.	2.148.062	2.736
2019./2020.	2.226.975	3.755
2020./2021.	2.261.274	4.048
2021./2022.	2.331.030	5.420
2022./2023.	2.398.761	4.665

Izvor: Izrada autorice prema Ministarstvo unutarnjih poslova. (2023). Bilten o sigurnosti cestovnog prometa 2022. XLIX. izdanje. Zagreb. Dostupno na:

https://mup.gov.hr/UserDocsImages/statistika/2023/6/Bilten_o_sigurnosti_cestovnog_prometa_2022.pdf (26.5.2024).

U prometranom razdoblju broj registriranih vozila kontinuirano je rastao, s početnih 2.056.127 vozila u 2017. godini do 2.398.761 vozila u razdoblju 2022./2023. Porast broja vozila na cestama može djelomično objasniti i promjene u broju naleta na divljač.

U 2017. godini zabilježeno je 3.789 naleta na divljač, dok je u 2018./2019. taj broj pao na 2.736, što predstavlja značajan pad. Međutim, već u sljedećoj godini broj naleta ponovno raste na 3.755, a trend rasta se nastavlja do 2021./2022. godine kada je zabilježeno najviše naleta, čak 5.420.

U razdoblju 2022./2023. broj naleta se smanjuje na 4.665, što je pad u odnosu na prethodnu godinu, ali i dalje značajno više u usporedbi s početnim godinama.

Povećanje broja registriranih vozila ukazuje na veći promet na cestama, što potencijalno povećava rizik od naleta na divljač. Ipak, varijacije u broju naleta ukazuju na to da osim broja vozila, na ovaj rizik utječu i drugi faktori poput sezonalnih migracija divljači, mjera upravljanja populacijom divljači te implementacije sigurnosnih mjera na cestama.

3.4. Naleti na divljač na području grada Pule

Prometne nesreće uzrokovane naletom na divljač predstavljaju problem za sigurnost na cestama, osobito u ruralnim i prigradskim područjima. Grad Pula, i okolne općine Vodnjan, Ližnjan, Medulin, Marčana, Fažana, Svetvinčenat i Barban kao i određene dionice autoceste A8 i A9 koje se nalaze na tom području također imaju izazove sa prometnim nesrećama uzrokovanim naletima na divljač.

Nalet na divljač na području grada Pule u posljednje dvije godine je prikazana u Tablici 8.

Tablica 8. Nalet na divljač na području grada Pule u posljednje dvije godine

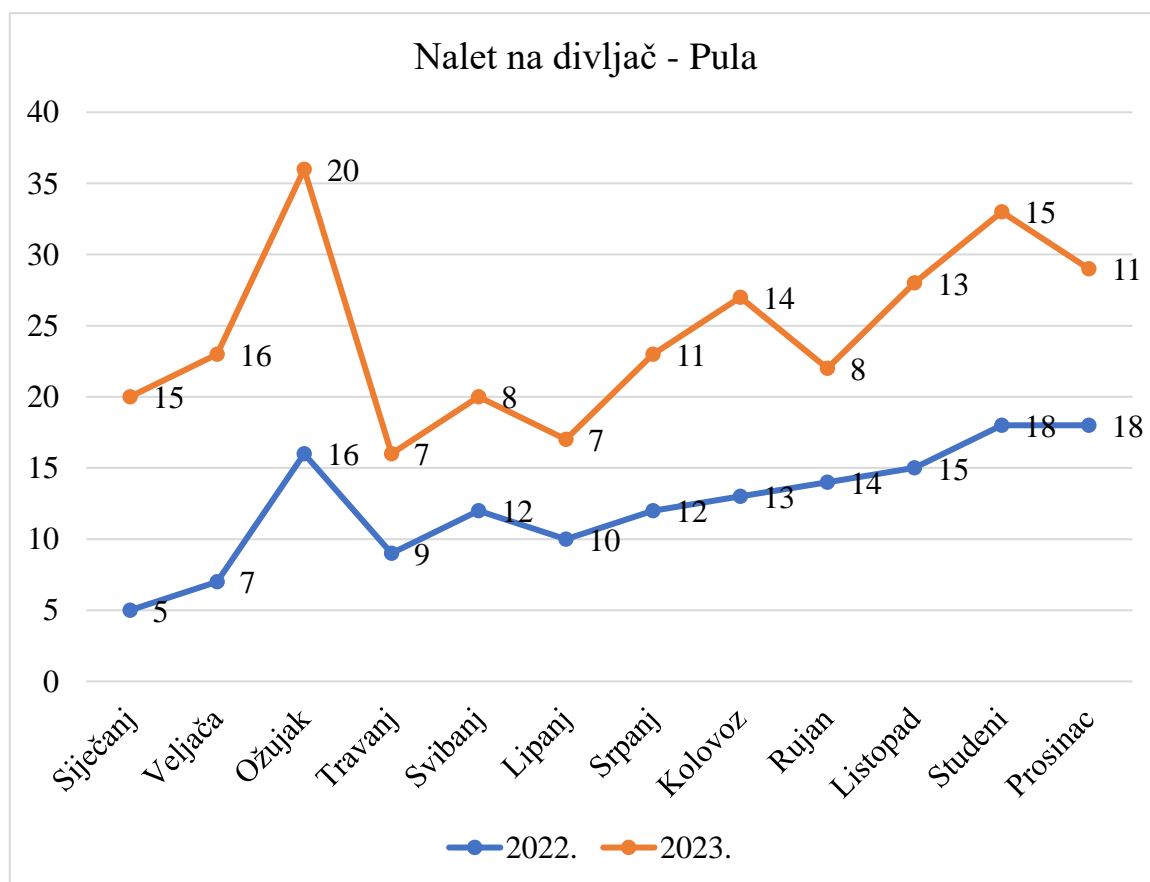
Mjesec/godina	2022. godina	2023. godina
Siječanj	5	15
Veljača	7	16
Ožujak	16	20
Travanj	9	7
Svibanj	12	8
Lipanj	10	7

Srpanj	12	11
Kolovoz	13	14
Rujan	14	8
Listopad	15	13
Studeni	18	15
Prosinac	18	11

Izvor: Izrada autorice, grad Pula interno

Grafički prikaz naleta na divljač na području grada Pule u posljednje dvije godine je prikazan na Grafikonu 2.

Grafikon 2. Grafički prikaz naleta na divljač na području grada Pule u posljednje dvije godine

Izvor: Izrada autorice, grad Pula interno

U 2022. godini najviši broj naleta zabilježen je u studenom i prosincu (po 18), što može biti povezano s migracijskim obrascima divljači ili povećanom aktivnošću zbog sezonskih promjena. S druge strane, 2023. godina pokazuje visok broj naleta u prvim mjesecima, s 15 u siječnju i 16 u veljači, te kulminaciju u ožujku s 20 naleta.

Oba promatrana razdoblja pokazuju relativno niži broj naleta u travnju, svibnju, lipnju i rujnu, što može biti rezultat smanjene aktivnosti divljači ili boljih uvjeta vidljivosti i sigurnosti na cestama.

Posebno je zanimljivo primijetiti kako su travanj i lipanj u 2023. godini zabilježili najmanji broj naleta (7), dok su u 2022. ti mjeseci također bili među mjesecima s nižim brojem naleta.

Analiza naleta na divljač na području grada Pule i okolnih općina tijekom 2022. i 2023. godine pokazuje značajne sezonske varijacije u broju nesreća. Najviši broj naleta u 2022. godini zabilježen je u studenom i prosincu, dok su u 2023. godini najkritičniji mjeseci bili siječanj, veljača i ožujak.

4. KOMPARATIVNA ANALIZA RAZLIČITIH OSIGURAVATELJSKIH KUĆA I NJIHOVIH PAKETA OSIGURANJA OD NALETA NA DIVLJAČ

Visina naknade štete ovisi o iznosu pokrića po štetnom događaju, vrijednosti vozila i nastalim oštećenjima. Ukoliko je šteta veća od vrijednosti vozila, oštećenom se isplaćuje naknada za totalnu štetu. Visina naknade štete ovisi o iznosu pokrića po štetnom događaju, vrijednosti vozila i nastalim oštećenjima. Ukoliko je šteta veća od vrijednosti vozila, oštećenom se isplaćuje naknada za totalnu štetu.

4.1. Vrijednosti šteta na automobilima

Ministarstvo poljoprivrede je 2018. godine uvelo financiranje šteta na vozilima uzrokovanih sudarima s divljači i tako omogućilo vlasnicima oštećenih vozila da putem osiguravajućih kuća dobiju naknadu kroz police osiguranja. Ovim potezom su svi lovo-ovlaštenici na području Republike Hrvatske dobili osiguranje protiv šteta uzrokovanih divljači. U prethodnim godinama, prije 2018., problem sudara vozila s divljači predstavljao je značajan ekonomski teret za lovo-ovlaštenike, osobito za lovačke udruge koje se uglavnom financiraju iz članarina koje plaćaju lovci, odnosno fizičke osobe iz vlastitih sredstava. Visoke lovo-zakupnine, koje godišnje mogu doseći i nekoliko desetaka tisuća kuna, dodatno su opterećivale financijske kapacitete tih udruga, zbog čega mnoge od njih nisu bile u mogućnosti pokriti troškove naknade za štete na vozilima, što je rezultiralo njihovim stečajem (Kustura, 2023).

Razvojem tehnologije, vozila su postajala sve luksuznija i skuplja, a time su i dijelovi vozila postajali skuplji. Vrijednosti šteta uzrokovanih sudarima s divljači dosezale su i više desetaka tisuća kuna, što lovačke udruge nisu mogle financijski podnijeti. Procjena vrijednosti oštećenja na automobilima vrši se putem posebnog programa koji koriste procjeniteljske tvrtke (Kustura, 2023).

Nakon unosa svih potrebnih podataka o vozilu i oštećenjima, program izračunava procijenjeni iznos štete, koji može biti izražen s PDV-om ili bez njega. Za razdoblje od jedne godine, od 1. lipnja 2022. do 31. svibnja 2023., procijenjena vrijednost šteta s PDV-om na automobilima uzrokovanih naletima na divljač iznosi 8.508.208,93 eura, odnosno 64.105.100,18 kuna (Kustura, 2023).

4.2. Analiza tržišta osiguranja

U ovoj analizi tržišta osiguranja su predstavljene glavne osiguravajuće kuće koje djeluju na području Republike Hrvatske.

Osiguravajuće kuće na tržištu Hrvatske su prikazane u Tablici 9.

Tablica 9. Osiguravajuće kuće na tržištu Hrvatske

Osiguravajuća kuća	Vrste osiguranja	Osobitosti
Generali	Životno, automobilsko, imovinsko	Jedna od najvećih osiguravajućih kuća u Europi
UNIQA	Zdravstveno, životno, imovinsko	Fokus na inovacije u osiguranju
Croatia Osiguranje	Automobilsko, zdravstveno, putno	Najstarija osiguravajuća kuća u Hrvatskoj
Sava Osiguranje	Imovinsko, automobilsko, zdravstveno	Dio velike međunarodne grupacije
Triglav	Automobilsko, imovinsko, zdravstveno	Vodeći osiguravatelj u Sloveniji i regiji
Adriatic Osiguranje	Automobilsko, imovinsko	Specijalizirana za automobilska osiguranja
Direct	Automobilsko, imovinsko, zdravstveno	Direktan pristup klijentima, bez posrednika

Agram	Zdravstveno, životno, imovinsko	Dio Agram koncerna, velikog poslovnog sustava
Euroherc	Automobilsko, imovinsko	Prva privatna osiguravajuća kuća u Hrvatskoj

Izvor: Izrada autorice

Svaka od prikazanih tvrtki nudi različite vrste osiguranja, prilagođene potrebama svojih klijenata. Njihova prisutnost i konkurencija potiču razvoj kvalitetnih usluga osiguranja.

4.2.1. Sava osiguranje - uvjeti za osiguranje od sudara sa životinjama

Osiguranje od sudara sa životinjama pokriva određene rizike i štete nastale uslijed sudara vozila s divljim životinjama.

Uvjeti za osiguranje od sudara sa životinjama su prikazani u Tablici 10.

Tablica 10. Uvjeti za osiguranje od sudara sa životinjama

Kategorija	Detalji	Dodatne Informacije
Predmet osiguranja	Motorna vozila	-
Osigurani rizici	Štete nastale sudarom s divljim životinjama	-
Mjesto osiguranja	Republika Hrvatska	-
Svota osiguranja	Utvrđuje se prema vrijednosti vozila prije štete, korigirana za starost, stanje vozila i tržišne uvjete	Vrijednost ne može biti veća od stvarne tržišne vrijednosti vozila

Trajanje osiguranja	Definirano ugovorom	Obnova police potrebna nakon isteka trajanja
Premija osiguranja	Ovisi o vrijednosti vozila, vrsti osiguranja i drugim faktorima	-
Promjena vlasništva nad vozilom	Novi vlasnik mora obavijestiti osiguratelja kako bi se prenijela prava iz osiguranja	-
Obveze osiguranika	Prijaviti štetu osiguratelju odmah nakon nastanka, pružiti relevantne informacije i surađivati u postupku utvrđivanja štete	-
Prijava i utvrđivanje visine štete	Visina štete utvrđuje se prema stvarnim troškovima popravka ili procjeni tržišne vrijednosti vozila u slučaju totalne štete	Spašeni dijelovi vozila ostaju osiguraniku
Isključene štete	Umanjenje vrijednosti nakon popravka, štete zbog gubitka ulja ili tekućine, gubitak goriva, troškovi zamjenskog vozila, kazne, troškovi čuvanja vozila i sl.	Štete tijekom mobilizacije vozila od strane vlasti također nisu pokrivena
Prijelaz prava na osiguratelja	Osiguratelj preuzima sva prava osiguranika prema osobi odgovornoj za štetu do visine isplaćene naknade	Ako osiguranik onemogućiti ovaj prijelaz prava, osiguratelj je oslobođen obveze
Pritužbe i prigovori	Pritužbe i prigovori mogu se podnijeti osiguratelju usmeno ili pismeno, a osiguratelj je dužan odgovoriti u roku od 15 dana	Sporovi se prvo pokušavaju riješiti mirnim putem, a ako to nije moguće, mogu se uputiti na mirenje ili sudu

Završne odredbe	Ugovor o osiguranju sastavljen je na hrvatskom jeziku i reguliran je hrvatskim zakonom. U slučaju spora, nadležan je sud u Zagrebu	Informacije o uvjetima dostupne su besplatno u pisanom obliku u sjedištu osiguratelja
-----------------	--	---

Izvor: Izrada prema Sava osiguranje d.d. Uvjeti za osiguranje od sudara sa životinjama.

Podružnica Hrvatska. Dostupno na: <https://www.sava-osiguranje.hr/media/store/hr-hr/doc/2020/Arhiva-dokumenata/Uvjeti/S.U-03.02-3---Uvjeti-za-osiguranje-od-sudara-sa-zivotinjama.pdf> (26.5.2024).

Osiguranje se odnosi na motorna vozila a odnosi se na štete nastale sudarom s divljim životinjama na području Republike Hrvatske.

Svota osiguranja se temelji na vrijednosti vozila prije nastanka štete, uzimajući u obzir starost, stanje vozila i tržišne uvjete. Osiguranje traje prema ugovoru, a premija osiguranja ovisi o različitim faktorima.

U slučaju promjene vlasništva nad vozilom, novi vlasnik mora obavijestiti osiguratelja radi prijenosa prava iz osiguranja.

Visina štete utvrđuje se prema stvarnim troškovima popravka ili procjeni tržišne vrijednosti vozila u slučaju totalne štete. Osiguranje ne pokriva umanjenje vrijednosti nakon popravka, štete zbog gubitka ulja, goriva, troškove zamjenskog vozila, kazne i troškove čuvanja vozila.

4.2.2. GRAWE - uvjeti za osiguranje od sudara sa životinjama

Osiguranje od sudara sa životinjama nudi različite kombinacije pokrića kako bi se vlasnici vozila zaštitili od rizika, a kombinacije Grawe osiguranja su prikazane u Tablici 11.

Tablica 11. Kombinacije Grawe osiguranja

Osigurani rizici	Detalji	Napomene
A kombinacija	Lom i oštećenje standardno ugrađenih stakala (osim stakala na svjetlima i zrcalima), sudar s divljači ili domaćim životinjama	Može se ugovoriti kao samostalno osiguranje
D kombinacija	Oštećenje ili uništenje parkiranog/zaustavljenog vozila od nepoznatog motornog vozila ili pad snijega ili leda s krova	Može se ugovoriti uz puni kasko ili obvezno osiguranje automobilske odgovornosti, samo za osobna vozila
H kombinacija	Požar, udar groma, eksplozija, oluja, tuča, snježna lavina, pad zračne letjelice, poplava, bujica ili visoka voda	Može se ugovoriti uz puni kasko ili obvezno osiguranje automobilske odgovornosti, samo za osobna vozila

Izvor: Izrada autorice prema GRAWE Hrvatska d.d. Osiguranje vozila: Dokument s informacijama o proizvodu osiguranja. Dostupno na:

https://www.grawe.hr/fileadmin/grawe_hr/Downloads/IPID/Dokument_s_informacijama_o_proizvodu_osiguranja_Djelomicno_kasko_osiguranje_cestovnih_vozila.pdf (26.5.2024).

Tablica prikazuje tri kombinacije osiguranja koje nudi Grawe osiguranje kao dodatnu opciju. Osiguranje u slučaju naleta na životinje je pokriveno opcijom A.

4.2.3. Croatia osiguranje - uvjeti za osiguranje od sudara sa životinjama

. Postoje dvije vrste osiguranja koje pokrivaju ove štete: obvezno osiguranje i kasko osiguranje.

Pokrića za sudar sa životinjama je prikazano u Tablici 12.

Tablica 12. Pokrića za sudar sa životinjama

Vrsta osiguranja	Pokriće	Cijena	Napomena
Obvezno	Šteta na vozilu nastala uslijed sudara sa životinjom	Od 47,38 €	Pokriva osnovne štete uslijed sudara sa životinjom
Kasko	Oštećenje ili uništenje vozila nastalo uslijed sudara sa životinjom	Varijabilna prema polici	Ne pokriva štete nastale izbjegavanjem sudara sa životinjom

Izvor: Izrada autorice prema Croatia Osiguranje d.d. Obvezno auto osiguranje. Dostupno na:

<https://crosig.hr/osiguranje-vozila/obvezno-auto-osiguranje/> (26.5.2024).

Obvezno osiguranje pruža osnovnu zaštitu po nižoj cijeni, dok kasko osiguranje nudi opsežnije pokriće za višu cijenu, uz specifična ograničenja.

Kako bi prijavili štetu uzrokovanu sudarom sa životinjama, potrebno je ispuniti obrazac (Slika 5) s informacijama.

U obrascu je potrebno ispuniti sljedeće:

- podaci o osiguraniku,
- podaci o štetnom događaju,
- dodatne informacije,
- potpis i datum.

Osiguravajuća kuća može zahtijevati dodatne dokumente ili informacije kako bi obradila zahtjev.

Slika 5. Prijava štete – životinje za Croatia osiguranje

BROJ _____
DATUM ZAPRIMANJA/PARAF _____
BROJ PRIJAVE OSIGURANIKA _____
BROJ POLICE _____
POLICA VINKULIRANA DA NE

Prijava štete - životinje

Potvrđujem točnost podataka koje ću dati na ovom obrascu pod materijalno-pravnom i kazнено-pravnom odgovornošću.

PODACI O OSIGURANIKU:

Ime i prezime (naziv) osiguranika _____
OIB _____
Adresa stanovanja _____
Tel. _____ E-mail _____
Osoba za kontakt _____ Tel. _____ E-mail _____
Naziv banke _____
Broj računa - IBAN _____
Obveznik PDV-a DA NE
Suglasan sam da se sva daljnja korespondencija obavlja isključivo putem elektroničke pošte DA NE

PODACI O ŠTETNOM DOGAĐAJU:

Datum nastanka štete _____
Uzrok nezgode UGINUĆE KLANJE IZ NUŽDE EUTANAZIJA
Vrsta i oznaka životinje _____
Kratki opis štetnog događaja _____

Potpisom prijave štete izjavljujem da sam upoznat s informacijom o zaštiti osobnih podataka, koja je sastavni dio ove prijave.

Mjesto i datum

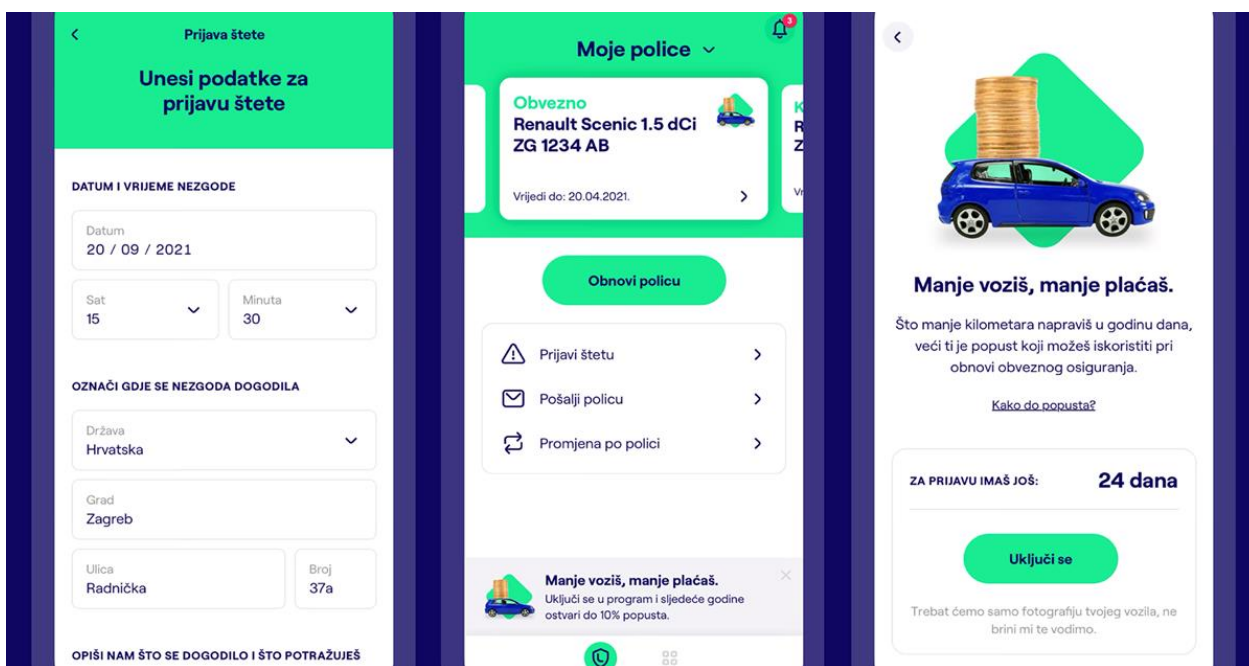
potpis prijavitelja
(ugovaratelja, osiguranika, korisnik osiguranja,
punomoćnika, oštećenika)

Izvor: Croatia Osiguranje d.d. Prijava štete - životinje. Dostupno na:
https://crosig.hr/media/25.5.2018_prijava_zivotinje.pdf (26.5.2024).

4.2.4. LAQO osiguranje - uvjeti za osiguranje od sudara sa životinjama

LAQO osiguranje nudi jednostavne i brze metode prijave štete putem njihove aplikacije i na taj način omogućavaju vozačima da brzo procijene štetu i poduzmu potrebne korake. Prikaz LAQO aplikacije za prijavu štete je vidljiv na Slici 6.

Slika 6. LAQO

Izvor: Petric, D. (2020). LAQO je digitalno auto osiguranje s 50% bonusa za sve i manjom cijenom za one koji se voze manje. Dostupno na: <https://www.bug.hr/mobilne-aplikacije/laqo-je-digitalno-auto-osiguranje-s-50-bonusa-za-sve-i-manjom-cijenom-za-one-16842> (26.5.2024).

Uvjeti za prijavu i postupanje nakon sudara sa životinjama su prikazani u Tablici 13.

Tablica 13. Uvjeti za prijavu i postupanje nakon sudara sa životinjama

Kategorija	Detalji	Napomene

Kako prijaviti štetu	Prijava štete se može obaviti putem LAQO aplikacije. Korisnici mogu samostalno fotografirati vozilo i procijeniti štetu.	Ako šteta nije površinska ili je vozilo nepokretno, organizira se pregled i procjena štete na licu mjesta ili u LAQO partnerskom servisu.
Postupanje nakon sudara	Smanjiti brzinu, ostati smiren i izbjegavati naglo kočenje. Parkirati vozilo na sigurno mjesto i pozvati nadležne službe.	Važno je obavijestiti policiju ili lovačko društvo.
Prevenција sudara	Smanjiti rizik odgovornom vožnjom i praćenjem prometnih znakova, posebno u područjima poznatim po prisutnosti životinja.	Posebno paziti u područjima označenim znakovima za divlje životinje.

Izvor: Izrada autora prema LAQO by Croatia osiguranje (2024). Što kada se sudariš sa životinjom, a imaš Kasko osiguranje?. Dostupno na: <https://www.laqo.hr/blog/sto-kada-se-sudaris-sa-zivotinjom-a-imas-kasko-osiguranje/> (26.5.2024).

Prijava štete putem LAQO aplikacije omogućuje vozačima brz i jednostavan način da dokumentiraju štetu. Korištenjem aplikacije, korisnici mogu samostalno fotografirati svoje vozilo i procijeniti štetu, što ubrzava proces prijave i smanjuje vrijeme potrebno za procjenu štete. U slučajevima gdje je šteta značajna ili je vozilo nepokretno, LAQO organizira pregled na licu mjesta ili u partnerskom servisu, što dodatno osigurava temeljitu procjenu štete i bržu obradu zahtjeva.

Upotreba LAQO aplikacije za prijavu štete predstavlja moderan pristup koji olakšava i ubrzava proces.

4.3. Usporedba osiguranja u slučaju naleta na divljač

Osiguranje od naleta na divljač predstavlja specifičnu vrstu osiguravateljskog proizvoda koji pokriva štete nastale sudarom vozila s divljim životinjama.

Sava osiguranje pokriva štete nastale sudarom s divljim životinjama na području Republike Hrvatske. Policom su osigurana motorna vozila, a premija osiguranja ovisi o vrijednosti vozila, vrsti osiguranja i dodatnim faktorima. Uvjeti uključuju obvezu osiguranika da odmah prijavi štetu, pruži relevantne informacije i surađuje u postupku utvrđivanja štete.

GRAWE osiguranje nudi nekoliko kombinacija pokrića kako bi se vlasnici vozila mogli zaštititi od različitih rizika. Na primjer, kombinacija A pokriva lom i oštećenje stakala te sudar s divljim ili domaćim životinjama, dok kombinacija D pokriva oštećenja parkiranih vozila uzrokovana nepoznatim motornim vozilima ili padom snijega i leda.

Croatia osiguranje nudi obvezno i kasko osiguranje koje pokriva štete uzrokovane sudarom sa životinjama. Obvezno osiguranje nudi osnovnu zaštitu po nižoj cijeni, dok kasko osiguranje pruža opsežnije pokriće, uključujući oštećenje ili uništenje vozila. Međutim, kasko osiguranje ne pokriva štete nastale izbjegavanjem sudara sa životinjama, što je važno uzeti u obzir prilikom odabira ove police.

LAQO osiguranje, kao dio Croatia osiguranja, nudi modernu pristup prijavi štete putem mobilne aplikacije. Korisnici mogu sami fotografirati oštećenja i procijeniti štetu, što ubrzava proces i smanjuje vrijeme obrade zahtjeva. Ako je šteta značajna ili je vozilo nepokretno, LAQO organizira pregled na licu mjesta ili u partnerskom servisu. Osiguranje također uključuje savjete za postupanje nakon sudara i prevenciju sudara.

Sava osiguranje i GRAWE osiguranje pružaju fleksibilne opcije pokrića prilagođene različitim potrebama korisnika, dok Croatia osiguranje nudi opsežnije kasko osiguranje uz određena ograničenja. LAQO osiguranje se izdvaja svojom modernom aplikacijom za prijavu štete, čime olakšava i ubrzava proces obrade zahtjeva. Različita osiguranja u Hrvatskoj nude specifične pakete osiguranja za sudare sa životinjama, prilagođene potrebama i budžetima vozača. Sava osiguranje i GRAWE osiguranje pružaju fleksibilne opcije pokrića, dok Croatia osiguranje i LAQO osiguranje nude digitalne usluge za bržu prijavu i obradu štete.

Usporedba osiguranja e prikazana u Tablici 14.

Tablica 14. Usporedba osiguranja

Osiguravatelj	Vrsta osiguranja	Pokriće	Cijena	Dodatne informacije
Sava osiguranje	Dopunsko	Štete uzrokovane sudarom s divljim životinjama	Od 20,00 €	Cijena ovisi o vrijednosti vozila i vrsti osiguranja. Pokriće uz obvezno osiguranje od automobilske odgovornosti.
GRAWE osiguranje	Kombinacija A	Lom i oštećenje stakala, sudar s divljim ili domaćim životinjama	Varijabilna prema polici	Kombinacija A može se ugovoriti kao samostalno osiguranje .
Croatia osiguranje	Obvezno/Kasko	Obvezno: osnovne štete. Kasko: oštećenje ili uništenje vozila	Obvezno: Od 47,38 €. Kasko: Varijabilna	Kasko osiguranje ne pokriva štete nastale izbjegavanjem sudara sa životinjama.
LAQO osiguranje	Kasko	Štete uzrokovane sudarom s divljim životinjama	Varijabilna prema polici	Digitalna prijava štete putem aplikacije. Organizacija pregleda na licu mjesta ili u partnerskom servisu.

Izvor: Izrada autorice

Sava osiguranje nudi dopunsko osiguranje koje pokriva štete uzrokovane sudarom s divljim životinjama, a cijena polazi od 20,00 eura.

Sava osiguranje dostupno je uz obvezno osiguranje od automobilske odgovornosti i pruža osnovnu zaštitu za relativno nisku cijenu. Ova opcija može biti atraktivna za vlasnike vozila koji traže povoljne mogućnosti osiguranja, uz dodatnu zaštitu od specifičnih rizika kao što su sudari s divljim životinjama.

GRAWE osiguranje nudi fleksibilnu kombinaciju A koja pokriva lom i oštećenje stakala te sudare s divljim ili domaćim životinjama. Cijena je varijabilna i ovisi o specifičnostima police. Kombinacija A može se ugovoriti kao samostalno osiguranje, što omogućuje korisnicima prilagodbu pokrića prema vlastitim potrebama.

Croatia osiguranje nudi dvije vrste osiguranja: obvezno i kasko. Obvezno osiguranje pokriva osnovne štete uzrokovane sudarom sa životinjom, a cijena kreće od 47,38 eura. Kasko osiguranje pruža opsežnije pokriće, uključujući oštećenje ili uništenje vozila, s varijabilnom cijenom koja ovisi o polici. Međutim, važno je napomenuti da kasko osiguranje ne pokriva štete nastale izbjegavanjem sudara sa životinjama.

5. ZAKLJUČAK

Osiguranje je kroz povijest napredovalo kao instrument zaštite od različitih rizika na način da pruža ekonomsku sigurnost pojedincima i zajednicama. Kroz zajednički doprinos i raspodjelu rizika, osiguranje omogućava pojedincima smanjenje financijskih posljedica nepredviđenih događaja dok s društvenog stajališta predstavlja gospodarski alat za predviđanje i upravljanje gubicima. Dvije osnovne funkcije osiguranja su naknada štete i preventiva a oni osiguravaju temeljnu zaštitu i smanjenje mogućnosti nastanka štetnih događaja.

Prometno osiguranje je oblik osiguranja koji obuhvaća rizike povezane s prometom. Elementi ugovora o osiguranju uključuju svote osiguranja, rizika, interesa osiguranja, osiguranog slučaja i premije osiguranja, definiraju važne dijelove osiguravateljskog odnosa.

Obvezna osiguranja u prometu uključuju osiguranja putnika u javnom prometu, osiguranja od automobilske odgovornosti, osiguranja zračnog prijevoznika od odgovornosti i osiguranja vlasnika brodice na motorni pogon a bitna su za osiguranje sigurnosti svih sudionika u prometu i zaštitu imovinskih interesa građana. Posjedovanje osiguranja vozila pruža značajnu financijsku zaštitu u slučaju nesreća i pokriva štete na vozilu, ozljede drugih osoba i medicinske troškove.

Naleti vozila na divljač predstavljaju značajan problem u prometu jer uzrokuju materijalnu štetu i tjelesne ozljede. Zakoni i propisi u Republici Hrvatskoj definiraju odgovornosti vozača, lovo-ovlaštenika i pravnih osoba koje upravljaju cestama.

Statistička analiza naleta vozila na divljač pokazuje značajne sezonske varijacije i trendove. S obzirom na povećanje broja registriranih vozila, broj naleta na divljač varira. Područje grada Pule i okolnih općina također bilježi značajne sezonske varijacije u broju naleta na divljač.

Usporedba osiguranja različitih osiguravateljskih kuća pokazuje raznolikost ponuda i pristupa.

Sava osiguranje, GRAWE osiguranje, Croatia osiguranje i LAQO osiguranje pružaju različite pakete osiguranja prilagođene potrebama korisnika. Dok Sava osiguranje i GRAWE osiguranje nude fleksibilne opcije pokrića, Croatia osiguranje i LAQO osiguranje ističu se digitalnim uslugama za bržu prijavu i obradu štete.

LITERATURA

1. Aržek, Z. and Bendeković, J. (2008). Transport i osiguranje. Zagreb: Mikrorad d.o.o.
2. Balija, P. (2023). Pod kotačima najviše stradavaju srne, u 10 mjeseci – 3500 naleta. Večernji list. Dostupno na: <https://www.osiguranje.hr/ClanakDetalji.aspx?22111> (6.6.2024).
3. Croatia Osiguranje d.d. Obvezno auto osiguranje. Dostupno na: <https://crosig.hr/osiguranje-vozila/obvezno-auto-osiguranje/> (26.5.2024).
4. Croatia Osiguranje d.d. Prijava štete - životinje. Dostupno na: https://crosig.hr/media/25.5.2018_prijava_zivotinje.pdf (26.5.2024).
5. e-Građani. Obvezna osiguranja u prometu. Dostupno na: <https://gov.hr/hr/obvezna-osiguranja-u-prometu/1500> (24.5.2024).
6. GRAWE Hrvatska d.d. Osiguranje vozila: Dokument s informacijama o proizvodu osiguranja. Dostupno na: https://www.grawe.hr/fileadmin/grawe_hr/Downloads/IPID/Dokument_s_informacijama_o_proizvodu_osiguranja_Djelomicno_kasko_osiguranje_cestovnih_vozila.pdf (26.5.2024).
7. Hrvatski lovački savez. Obrazac za prijavu štete naleta na divljač. Dostupno na: <https://hls.com.hr/wp-content/uploads/2024/05/Obrazac-prijava-stete.pdf> (24.5.2024).
8. Hrvatski lovački savez. Prijava štete koja je nastala u prometnoj nesreći u kojoj je sudjelovala divljač. Dostupno na: <https://dekra-hls-portal.powerappsportals.com/hr-HR/Custom-Notice/> (24.5.2024).
9. Kustura, M. (2023). Analiza prometnih nesreća u kojima sudjeluje divljač na teritoriju Republike Hrvatske. Završni rad, Veleučilište u Karlovcu, Karlovac.
10. LAQO by Croatia osiguranje (2024). Što kada se sudariš sa životinjom, a imaš Kasko osiguranje?. Dostupno na: <https://www.laqa.hr/blog/sto-kada-se-sudaris-sa-zivotinjom-a-imas-kasko-osiguranje/> (26.5.2024).
11. Milanović, A. (2023). Nalet vozila na divljač - što učiniti i kako nadoknaditi štetu. Savjeti.hr. Dostupno na: <https://www.savjeti.hr/amt-za-amatere/nalet-vozila-na-divljac-sto-uciniti-i-kako-nadoknaditi-stetu/562> (24.5.2024).
12. Ministarstvo unutarnjih poslova. (2023). Bilten o sigurnosti cestovnog prometa 2022. XLIX. izdanje. Zagreb. Dostupno na: https://mup.gov.hr/UserDocsImages/statistika/2023/6/Bilten_o_sigurnosti_cestovnog_prometa_2022.pdf (26.5.2024).
13. Moj-bankar.hr. (2024). Premija osiguranja. Dostupno na: <https://www.moj-bankar.hr/kazalo/P/Premija-osiguranja> (26.5.2024).

14. Petric, D. (2020). LAQO je digitalno auto osiguranje s 50% bonusa za sve i manjom cijenom za one koji se voze manje. Dostupno na: <https://www.bug.hr/mobilne-aplikacije/laqo-je-digitalno-auto-osiguranje-s-50-bonusa-za-sve-i-manjom-cijenom-za-one-16842> (26.5.2024).
15. Pravni fakultet Osijek. Nalet motornog vozila na divljač. Pravna klinika Pravnog fakulteta u Osijeku "Osijek PRO BONO". Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku. Dostupno na: <https://klinika.pravos.unios.hr/?p=1001> (1.6.2024).
16. Sava osiguranje d.d. Uvjeti za osiguranje od sudara sa životinjama. Podružnica Hrvatska. Dostupno na: <https://www.sava-osiguranje.hr/media/store/hr-hr/doc/2020/Arhiva-dokumenata/Uvjeti/S.U-03.02-3---Uvjeti-za-osiguranje-od-sudara-sa-zivotinjama.pdf> (26.5.2024).
17. Schmitz Cargobull. (2024). Osiguranje tereta. Dostupno na: <https://www.cargobull.com/hr/proizvodi/ladungssicherung#Zakonski%20okvir> (26.5.2024).
18. Stipić, M. (2008). Osiguranje s osnovama reosiguranja. Split: Sveučilište u Splitu.
19. Triglav. (2024). Osigurana svota. Dostupno na: <https://www.triglav.hr/centar-za-pomoc-korisnicima/osnovni-pojmovi/osigurana-svota> (26.5.2024).
20. Wack, M. (2024). Why Do You Need Car Insurance? Reasons Why You Should Get Coverage. Edited by A. Wilder. MoneyGeek. Dostupno na: <https://www.moneygeek.com/insurance/auto/why-do-you-need-car-insurance/> (24.5.2024).
21. Zakon o cestama, NN 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14, 110/19, 144/21, 114/22, 114/22, 04/23, 133/23.
22. Zakon o lovstvu, NN 99/2018.

POPIS SLIKA, TABLICA, SHEMA I GRAFIKONA

Popis slika:

Slika 1. Obrazac za prijavu štete naleta na divljač – podaci o vlasniku vozila i vozaču.....	15
Slika 2. Obrazac za prijavu štete naleta na divljač – podaci o oštećenom vozilu	16
Slika 3. Obrazac za prijavu štete naleta na divljač – podaci o nesreći	17
Slika 4. Obrazac za prijavu štete naleta na divljač – izjave podnositelja zahtjeva.....	18
Slika 5. Prijava štete – životinje za Croatia osiguranje	34
Slika 6. LAQO.....	35

Popis tablica:

Tablica 1. Osnovni elementi osiguranja	4
Tablica 2. Podjela obveznog osiguranja u prometu.....	8
Tablica 3. Pravni dijelovi i odgovornosti pri naletu na divljač	10
Tablica 4. Mjere i nadležnosti za sprječavanje štete od divljači	12
Tablica 5. Udio naleta na divljač u odnosu na ukupan broj prometnih nesreća	21
Tablica 6. Prometne nesreće uzrokovane naletom na divljač prema težini ozljede	22
Tablica 7. Broj naleta vozilom na divljač u odnosu na broj registriranih vozila.....	23
Tablica 8. Nalet na divljač na području grada Pule u posljednje dvije godine.....	24

Tablica 9. Osiguravajuće kuće na tržištu Hrvatske	28
Tablica 10. Uvjeti za osiguranje od sudara sa životinjama	29
Tablica 11. Kombinacije Grawe osiguranja	32
Tablica 12. Pokrića za sudar sa životinjama.....	33
Tablica 13. Uvjeti za prijavu i postupanje nakon sudara sa životinjama	35
Tablica 14. Usporedba osiguranja	38

Popis shema:

Shema 1. Vrste prometnih rizika	7
---------------------------------------	---

Popis grafikona:

Grafikon 1. Prometne nesreće uzrokovane naletom na divljač kroz deset godina	20
Grafikon 2. Grafički prikaz naleta na divljač na području grada Pule u posljednje dvije godine .	25